

Fa trenta-cinc anys que van empresonar Eddie Conway per un crim que la seva dona assegura que no va cometre: l'assassinat d'un policia blanc. Eddie era un dels líders de la secció dels Panteres Negres a Baltimore. Des de llavors, la seva dona, Nzinga Conway, que també era Pantera Negra, lluita per aconseguir l'alliberament del seu marit i contra la marginació a què fins i tot avui està condemnada gran part de la comunitat negra nord-americana.

—Parli'ns sobre la detenció d'Eddie.

—Dos oficials de la policia van morir cosits a trets, i van dir que tres homes negres n'havien estat els autors. Al cap de dues hores, havien detingut dues persones, ambdues dels Panteres Negres, i van dir que un tercer s'havia escapat. Un dels detinguts, que tenia dinou anys, va ser torturat i el forçaren a signar un testimoni dient que Eddie era la persona que s'havia escapat, perquè el volien empresonar, ja que era el "ministre de Defensa" dels Panteres Negres a Baltimore. Però, després que Jack —el noi— sortís de l'hospital, va deixar clar que havia estat forçat a signar una confessió sota tortura i que no declararia contra Eddie encara que l'estat li oferís, a canvi, deixar-lo en llibertat. Com que no van aconseguir que declarés, el van mantenir detingut il·legalment 45 dies sense tenir encara cap càrrec. Així, van cercar un antic informador que estava pres, i el van empresonar en la mateixa cel·la que Eddie. Li van oferir de retirar-li els càrrecs que tenia en contra seu si els donava informació sobre Eddie, i ho van aconseguir: segons el seu testimoni, Eddie li havia dit que ell havia assassinat els policies. D'aquesta manera ja li podien imputar càrrecs d'homicidi.

—Vosaltres denuncieu que el procés va estar ple d'irregularitats. De quin tipus?

—El van portar al tribunal i li van proporcionar un advocat d'ofici. Però aquest va arribar borratxo a les dues primeres reunions que van mantenir, i Eddie va demanar de ser defensat per un advocat blanc que havia portat diversos casos dels Panteres Negres. El jutge, tanmateix, no va acceptar la pe-

ORICOL CLAVERA

tició perquè l'advocat havia estat detingut en una protesta ja feia alguns dies. Així, Eddie va decidir presentar-se com a representant legal per a la seva defensa. El jurat escollit era format només per blancs. Quan eren al tribunal i era el torn de la defensa, el jutge interrompia la paraula d'Eddie i preguntava a l'advocat quina era la seua posició. Eddie va reclamar que es tornés a crear el grup de persones encarregades de portar el cas, però el jutge li va respondre que no tenia dret a demanar-ho. Cadascun dels tretze dies que va durar el judici, Eddie preguntava a l'inici si li donarien un nou jurat, un

nou jurat i un altre advocat. El jutge deia sempre que no. Eddie protestava i se'l tornaven a endur a la cel·la.

Al final el van considerar culpable i el van condemnar a una sentència de vida més quinze anys. En l'estat de Maryland, una sentència per a tota la vida és commutable a dinou o vint anys com a màxim, i els quinze anys de més es transformen en dos: en total, 21. Com a pres, es podria dir que ha estat el que denominen un pres model, perquè només ha tingut dues infraccions en els primers dos anys de presó, tot i que ja en fa trenta-cinc que està empresonat.

“Els joves de les comunitats negres tornen a organitzar-se”

Nzinga Conway, la dona d'Eddie Conway —empresonat fa trenta-cinc anys, segons ella, per ser Pantera Negra, acusat d'un crim que sempre ha negat haver comès—, parla del racisme encara latent de l'administració i la policia nord-americana.

—Com han estat aquests anys de l'empresonament del seu marit?

—La família ha quedat prou afectada. D'una banda, pel que pertoca a mi i als nostres fills, d'una altra, pel que concerneix a la seva mare, que té més de vuitanta anys i tem morir sense veure el seu fill en llibertat. Els seus néts també el visiten a la presó, així doncs, són tres les generacions afectades pel seu empresonament.

—I la vida d'Eddie dins de la presó?

—Ell ha organitzat activitats i grups amb els seus companys per continuar la lluita des del ventre de la bèstia.

Molts presos que van estar amb ell a la presó i que ara estan en llibertat treballen en les comunitats i agraeixen enormement a Eddie el pensament revolucionari que els va ensenyar. A la presó ha fet un treball d'educació política per

“Agafàvem una arma, el llibre de lleis i una càmera, i sortíem a gravar els abusos”

aconseguir que la gent deixés de sentir-se part del problema i se sentís part de la solució.

—Quants presos polítics hi ha als EUA?

—Prop de 120. Parlo de persones que han fet activitats en contra de l'estat o gent contra la qual han fet un muntatge policial. Però, en realitat, jo crec que tots els presos són polítics, perquè el Govern és un govern racista i feixista que ha creat les condicions idònies perquè es cometin la majoria dels delictes pels quals s'empresona les persones.

—Com va nàixer el partit dels Panteres Negres?

—El 1966, Huey P. Newton i Bobby Seale es van reunir a Oakland per parlar sobre la brutalitat policial contra la població negra. Volien millorar la situació en la comunitat, construir projectes. D'aquesta manera van decidir crear una organització. Volien deixar clar que no era una organització que apuntava només a la reacció: volíem ser nosaltres mateixos els qui decidís-sim sobre els temes que ens afectaven, sense la policia ni els polítics; volíem tenir un habitatge digne, un treball que ens permetés mantenir la família... Sabien que, d'acord amb la Constitució, es podien portar armes. I doncs, agafaven una arma, el llibre de lleis i una càmera, i sortien a registrar a distància els abusos que es cometien. Així van començar amb la part més militar de l'organització. Però no es tractava d'agafar una arma i sortir a disparar tirs, es tractava de no deixar que altres agafessin el control i danyessin el que nosaltres estàvem construint. Enfront d'açò, la policia no es va quedar quieta, i ens va enviar infiltrats que havien reclutat com a agents de la CIA per atacar-nos des de les nostres línies.

—A més de la infiltració, quines altres armes va usar el Govern contra vosaltres?

—El Govern s'esforçava per posar la comunitat en contra nostra, al·ludint sempre a la figura dels desestabilitzadors que volien sumir tot el país en un estat de guerra. Sempre escampaven aquest tipus de rumors, però mai no se'ls sentia parlar dels centres clínics i educatius, dels programes de salut o de la resta de coses que vam fer per a la comunitat. Les mares començaven a ser més receptives amb el partit en

ORIOU CLAVERA

veure que, quan els seus fills eren arrestats, nosaltres els donàvem assessorament legal gratuït. Ensenyàvem a les persones quins eren els seus drets davant la llei i també davant dels administradors dels seus habitatges. Quan una casa o un pis s'omplia de rates, quan li faltava l'aigua corrent o tenia substàncies verinoses per a les persones, nosaltres els donàvem informació per anar al tribunal de l'habitatge a posar denúncia; o quan una família negra volia accedir a un habitatge i l'hi negaven per criteris racistes. Quan els nens anaven a escola sense desdejunar, érem nosaltres els qui els donàvem menjar.

—**Què queda avui d'aquesta lluita?**

—Nosaltres ja som vells, però estem transmetent la informació i les experiències perquè els joves puguin fer front al tracte que dona el Govern a la nostra gent. Encara és el mateix govern feixista, racista i opressor que hi havia en els anys seixanta, l'única diferència

és que ara és menys descarat. Com el tema de la guerra del petroli, que només té a veure amb el capitalisme i per a res amb el fet de salvar un poble de la tirania i l'opressió. No hi haurà justícia si no hi ha un canvi, i l'única manera com poden canviar les coses és si els joves ho fan.

—**Quina és la situació actual dels joves de les comunitats negres?**

—Crec que s'estan tornant a conscienciar, comencen a cercar un canvi perquè el Govern deixa veure clarament que no els té en compte. El racisme encara continua latent, la policia continua apallissant. Una cosa que ens va fer molt de mal va ser la cocaïna i el crack, que va promoure la CIA. Es van escampar grans quantitats de drogues per tot el país per malmetre les ments dels negres. Però ara la joventut torna a mobilitzar-se i a organitzar-se per protestar.

Laia Altarriba

Argentina ha tornat a una normalitat relativa perduda al desembre del 2001. Dos anys després d'assumir el lideratge del país, Néstor Kirchner es referma en el poder.

